

Kjendte 333 Oldtidsminder. Proprietær N. S. Westergaard til Thaliasminde stylbes Oplysninger baade om Høiene i Gjettrup Sogn og om Fund af Oldsager i hans Egn. Ved en paa lignende Maade forberedt Undersøgfelsesreise til næste Aar vil forhaabentlig den antikvariske Beskrivelse af Thylands fire Herreder kunne tilendebringes.

Skolelærer Strandgaard i Selbe ved Skive har endvidere i det forløbne Aar ved Siden af sine fortsatte Bestræbelser for Mindesmærkers Fredning fuldenbt sin fortjenstfulde Beskrivelse af Hjem Herred ved Døvsfendelsen af Kort og Bemærkninger om de 4 sidste Sogne. Paa Kortene for hele Herredet er saaledes nu indsat i Alt 704 Høie, hvoraf de 124 ere tilbels eller helt sløfede; 8 af dem ere Langhøie. Beskrivelsen af Skodborg Herred er paabegyndt ved Humlum, Refen og Helsum Sogne.

Paa Ostkysten af Jylland er af Mols Herred Gbeltoft, Draaby og Agrie Sogne berejste ved Cand. philol. S. Müller og Arkitekt E. Schjødt. Ved 23 større Afbildninger og Kort ere 250 Gravhøie, alle Kirkerne, 3 Borgpladser paa Den Hjelm og 1 i Gbeltoft Sogn, den saakaldte „Nanils Ladegaard“, nærmere beskrevne.

I det midterste Jylland, som i arkæologisk Henseende hidtil kun har været forholdsvis lidet kjendt, har Dr. phil. H. Petersen og Arkitekt J. B. Løffler bestrevet og tegnet samtlige Kirker i Brads og Thyrsing Herreder tilligemed de i dem værende Monumenter, blandt hvilke navnlig Døbefontene af Granit have Interesse. Kirkerne selv ere opførte af Granit med Undtagelse af en enkelt af Mhl. Over hele Brads og en Del af Thyrsing Herred, i Alt 10—11 Kvadratmile, er optaget antikvariske Kort, hvorpaa over 1,000 Høie ere noterede, talrige af dem beliggende i nu udyrkede Hedeegne som Minder om en stærk Bebyggelse i disse Egne i Oldtiden. Baade ved Gaver og ved Kjøb fredlystes 35 velbevarede, tilbels i Grupper beliggende Gravhøie. Af Stendysser bemærkedes kun nogle enkelte forlængst næsten rydgede, i Nærheden af Silkeborgsøerne. Stenalderen fandtes iøvrigt fyldigt nok repræsenteret ved de rundt om spredte Stenoldsfager.

Paa en senere Reise foretoges en Udflugt til det tilstødende Nørvangs Herred, hvor den tiloversblevne Rest af den mærkelige Forfskandsning, Margrethe-Diget kaldet, blev fredet. Ifølge Opfordring fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet foretoges ogsaa Undersøgelse og Beskrivelse af Borning og Hammershøj Kirke ved Viborg i Anledning af deres Nedbrydning og Ombygning.

Paa Grund af lignende paatrængende Restaurationer er efter samme Ministeriums Ordre iværksat Undersøgelser ved Professor J. Kornerup i Jylland af Vor Frue Kirke i Aalborg, af Taft Kirke ved Herning, og i Sjælland af Faxe Kirke, saavel som af den gamle Rektorbolig ved den nordre Side af Kallundborg Kirke.

Paa Bornholm har den utrættelige Lærer J. A. Sjørgensen i Tøfter ivrig arbejdet for Fredninger af Gravhøie og Bautaftene og derhos undersøgt Knudster, Bestermarie, Almindingen, Nævs-Byvang og Nyker. Endvidere har den fortjente Førfelærer E. Petersen i Allinge overfendt Beretninger om Mindesmærker i Kjø, Dister og paa Allinge og Sandvigs Lønder, saavel som om Opdagelsen af flere nye Runeindskrifter og Bautaftene.

Som Følge af de forskellige Undersøgelser omkring i Landet og især af en stadig tiltagende velvillig Smødekommunen fra Privates Side har Fredningsværket havt en meget betydelig Fremgang. Siden den sidst afgivne Indberetning af 19de Oktober 1876 ere nemlig følgende Fredninger iværksatte:

Bornholm. Gaardeier G. Møser, Eier af den 10de Bornebegaard i Tøfter Sogn, har uden Bederlag fredlyst to Gravhøie paa Matr. Nr. 55a.

Gaardeier Hans Sørensen Kofod af 2de Selveiergaard i Østerlarsker har paa samme Maade fredet to Bautaftene paa Matr. Nr. 34a, det saakaldte Bøgebjerg.

Fyen. Gave af Lægermeester S. B. Lindgaard til Lykkesholm: en Langdysse og en Dysse paa Lindeskov Mark, Ellested Sogn i Binding Herred.

Lolland. Gave af Gaardeier Hemming Hansen Kjøp i Kjeldernes i Stokkemarke Sogn: en af ham selv udgravet smuk Sættestue med derom værende rund Jordhøi.

Jylland. Thy. Gave af Gaardeier Kristian Poulsen i Sønder-Skjoldborg: en anseelig Gravhøi, Korshøi kaldet, paa Matr. Nr. 10a.

Gave af Gaardeier og Sognefoged Gravers Christensen i Nørre-Gjettrup: den saakaldte Kobbeshøi, en Gravhøi fra Oldtiden.

Den dyssel. Gave af Godsieier, Cand. juris. Scavenius til Voergaard: de to saakaldte Degnehøie i Albæk Sogn, Dronninglund Herred.